

Presedintele CCR, Marian Enache: Ar fi util sa elaboram un studiu privind starea de constitutionalitate a societatii românesti

Presedintele Curtii Constitutionale a României, Marian Enache, a pledat joi pentru elaborarea, în colaborare cu Academia Româna, a unui studiu menit sa determine si sa cuantifice starea de constitutionalitate a societatii românesti, în conditiile trecerii unui "numar suficient de ani" de la adoptarea Constitutiei din 1991.

Presedintele CCR a participat la lansarea, în Amfiteatrul "Ion Heliade Radulescu", de catre Institutul de Cercetari Juridice al Academiei Române, a proiectului "Traditia constitutională si perspectivele constitutionalismului în România", dedicat împlinirii a 100 de ani de la adoptarea Constitutiei României, în martie 1923.

"Daca ar fi sa masuram astazi starea de constitutionalitate a societatii românesti, în care Curtea Constitutionala a României are rolul unui barometru, ar fi util sa elaboram un studiu, în care, valorificând cunostintele teoretice în sfera dreptului constitutional, a istoriei institutiilor politico-juridice românesti, precum si a jurisprudentei Curtii Constitutionale, sa putem determina si cuantifica starea de constitutionalitate a societatii românesti, cu atât mai mult cu cât au trecut un numar suficient de ani de la adoptarea Constitutiei", a afirmat Enache, la Biblioteca Academiei Române.

Marian Enache a aratat ca studiul urmeaza sa fie realizat în colaborare cu forul academic, cu cercetatorii acestei institutii, împreuna cu specialistii Curtii Constitutionale.

"În acest sens, am purtat convorbiri de principiu cu domnul presedinte al Academiei, cu domnul profesor Dutu, cu alti specialisti si profesioniști, pentru a realiza împreuna acest studiu necesar si asteptat de societatea civila. Va fi un studiu care va presupune cercetare interdisciplinara, istorica, sociologica, politica si, se subînțelege, juridica. În ceea ce ma priveste, ca judecator constitutional, indiferent de proportia de traditionalism sau inovatie a unei constitutii, am convingerea, credinta ca interpretarea si aplicarea oricarei constitutii trebuie sa se bazeze pe un constitutionalism civic, în egala masura pentru toti cetatenii unei patrii, cetateni liberi cu drepturi depline si sa nu se bazeze pe un constitutionalism formalist, etnicist si populist, forme degradate ale democratiei constitutionale", a mai spus Marian Enache.

În deschiderea evenimentului, presedintele Academiei Române, acad. Ioan-Aurel Pop, a evidentiat originile romane ale dreptului românesc.

"În problema dreptului românesc si a constitutionalismului exista anumite prejudecati. Unde nu sunt prejudecati? Prejudecatile sunt în defavoarea noastra. Adica se spune ca românii si-au facut târziu constitutie, ca la 1923 am reusit un lucru extraordinar, sa facem o constitutie europeana, dar inspirata total din modele straine, ba ca la 1866 eram sub suzeranitate otomana si ca nu e o constitutie adevarata a unui stat independent", a spus Ioan-Aurel Pop.

El a amintit ca alte observatii ne amintesc ca e vorba de modelul belgian pe care l-am aplicat alaturi de altele, dar modelul belgian era dominant în 1866.

"Sau ca Regulamentele Organice, în 1831 - 1832, s-au facut sub stapânire ruseasca... Ceea ce e adevarat, dar le-au facut doua comisii de boieri din Țara Româneasca si Moldova, nu le-au facut rusii, iar Pavel Kiseleff a facut atunci, în Țara Româneasca si Moldova, ceea ce nu putea face la el acasa, experimentând principii de drept european. (...) Dar oare radacina noastra, a dreptului, nu are nicio legatura cu pamântul acesta? Și eu, ca istoric medievist, va spun ca dreptul românesc, vechi, nu are radacini în dreptul altor popoare, cum se spune adesea, ci în primul rând în dreptul roman. Și de aceea eu insist mereu ca la facultatile de drept sa se faca Drept Roman. Aud ca

se face facultativ si se tot scoate, se tot reduce, mai bine fara el", a mai aratat presedintele Academiei.

Directorul Institutului de Cercetari Juridice "Acad. Andrei Radulescu", prof. univ. dr. Mircea Dutu, a prezentat proiectul dedicat "Tradiției constitutionale si perspectivele constitutionalismului în România", arătând ca acesta va fi alcatuit dintr-un ciclu de conferinte lunare, urmând ca în cadrul unui eveniment, propus pentru data de 29 martie 2023, sa fie prezentate concluziile acestor analize. Lucrarile aferente vor fi publicate într-un volum special, sub egida Editurii Academiei Române.

"Constitutia din 1923 nu are niciun studiu reprezentativ. Daca în biblioteci cauti, gasesti doar doua volume în care s-au comentat de catre Alexianu si de catre un alt colectiv textul constitutiei si în 1985, daca nu ma însel, o doamna istoric a elaborat o lucrare de circa 250 de pagini privind Constitutia din 1923? Restul nu. Unde sunt istoricii juristi? Pe cine asteptam sa faca analize? Nu cred ca doctrina straina va fi interesata sau daca va fi o va face din perspectiva intereselor ei", a spus Mircea Dutu.

Gândit dupa modelul celor 23 de prelegeri organizate în anii 1921-1922 de Institutul Social Român, care aveau ca scop pregatirea adoptarii legii fundamentale din 1923, actualul proiect vizeaza aprofundarea traditiei constitutionale a României si punerea în evidenta a dimensiunilor actuale si perspectivele de afirmare ale constitutionalismului în tara noastra.